

Jaarrekening 2017

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Inhoudsopgave

11.1	Jaarrekening 2017	3
11.1.1	Balans per 31 december 2017	4
11.1.2	Resultatenrekening over 2017	6
11.1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	8
11.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.....	9
11.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	20
11.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa.....	33
11.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa.....	34
11.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	35
11.1.9	Jaarrekening Zorg in regio zuid Coöperatief U.A. (concept)	37
11.1.10	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	40
11.2	Overige gegevens	48
11.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming.....	49
11.2.2	Nevenvestigingen	49
11.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	50

11.1 JAARREKENING 2017

Stichting Maasstad Ziekenhuis

11.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatsbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	6.625	33
Materiële vaste activa	2	221.505	230.011
Financiële vaste activa	3	16.785	10.600
Totaal vaste activa		<u>244.915</u>	<u>240.644</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	7.628	7.143
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	3.768	-587
Overige vorderingen	6	85.470	70.427
Totaal vlottende activa		<u>96.866</u>	<u>76.983</u>
Totaal activa		<u>341.781</u>	<u>317.627</u>

Stichting Maasstad Ziekenhuis

11.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA	Ref.	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Eigen vermogen	7		
Kapitaal		322	322
Bestemmingsreserves		1.233	1.173
Algemene en overige reserves		<u>75.333</u>	<u>68.573</u>
Totaal eigen vermogen		76.888	70.068
Vorzieningen	8		
Overige voorzieningen		8.200	7.260
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	119.454	135.972
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	137.239	104.327
Totaal passiva		<u>341.781</u>	<u>317.627</u>

11.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	12	337.016	333.019
Subsidies	13	12.482	13.606
Overige bedrijfsopbrengsten	14	24.552	21.933
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>374.050</u>	<u>368.558</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	173.674	169.370
Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten die aan de instelling voor medisch specialistische zorg declareren	16	47.036	46.623
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	19.096	20.070
Overige bedrijfskosten	18	123.804	117.072
Som der bedrijfslasten		<u>363.610</u>	<u>353.135</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		10.440	15.423
Financiële baten en lasten	19	-7.661	-8.492
Resultaat deelneming	20	4.041	-510
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>6.820</u>	<u>6.421</u>

11.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	6.760	6.269
Bestemmingsreserves:		
BWC	-13	10
Oncologie	-2	-2
Nefro	-9	9
Dietetiek	11	12
Reumatologie	-73	107
Kindergeneeskunde	-137	30
Wetenschap Algemeen	-18	-1
Wetenschap Research	35	-36
Interne geneeskunde algemeen	13	0
Pijngeneeskunde	17	21
Infectieziekten	-3	0
Neurologie	0	-24
Anesthesie	55	6
Apotheek	10	10
Nutricia	171	0
Radiologie	-10	10
Maasstad Lab	20	0
overig	-7	0
	<u>6.820</u>	<u>6.421</u>

11.1.3 KASSTROOMOVERZICHT 2017

	Ref.	2017		2016	
		(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			10.440		15.423
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	19.096		20.070	
- mutaties Hedge reservering		0		0	
- mutaties voorzieningen	8	940		2.765	
			20.036		22.835
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	4	-485		-349	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-4.540		-3.557	
- vorderingen	6	-15.043		21.850	
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	6	0		2.150	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	18.605		10.656	
			-1.463		30.750
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			29.013		69.008
Ontvangen interest	19	132		82	
Betaalde interest	19	-7.062		-8.436	
			-6.930		-8.354
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			22.083		60.654
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-10.277		-11.515	
Investerings immateriële vaste activa	1	-6.795		0	
Leningen u/g	3	-2.750		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-19.822		-11.515
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	9	0		2.010	
Mutatie kredietfaciliteit	9	13.013		-15.926	
Ontvangen voorschotten van verzekeraars	5	185		-9.413	
Aflossing langlopende schulden	9	-15.459		-25.810	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.261		-49.139
Mutatie geldmiddelen			0		0
Stand geldmiddelen per 1 januari			0		0
Stand geldmiddelen per 31 december			0		0
Mutatie geldmiddelen			0		0

11.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

11.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Zorginstelling Stichting Maasstad Ziekenhuis (hierna te noemen Maasstad Ziekenhuis) met KvK-nummer 24299846 is statutair (en feitelijk) gevestigd te Rotterdam, op het adres Maasstadweg 21.

Het ziekenhuis biedt een breed pakket aan medische zorg, met vrijwel elk basisspecialisme en een aantal topklinische en bijzondere functies voor complexe zorg. Het ziekenhuis heeft daarom een belangrijke acute zorg functie in de regio.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling is gebaseerd op de begroting 2018, en het te verwachten resultaat 2018. In het eerste kwartaal van 2018 was het resultaat EUR 1,0 mln en het budgetresultaat EUR 1,9 mln.

Consolidatie

Stichting Maasstad ziekenhuis heeft de volgende deelnemingen:

- Poliklinische Apotheek MCRZ B.V., Rotterdam (100%)
- Zorgboulevard Rotterdam B.V., Rotterdam (100%)
- Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief U.A., Rotterdam (50%)

De deelnemingen zijn zodanig van te verwaarlozen betekenis ten opzichte van het groepshoofd (stichting Maasstad Ziekenhuis) dat ze niet meegeconsolideerd worden in de jaarrekening.

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Niet zorg- en niet patiëntgebonden prestaties	19.234	16.129
Uitgeleend personeel	4.557	5.011
Huuropbrengst	761	793
Totaal	<u>24.552</u>	<u>21.933</u>

De bovengenoemde resultaten en eigen vermogen van de deelnemingen zijn gebaseerd op conceptcijfers 2017.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen evenals de deelnemingen inclusief dochters toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management een oordeel vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Goodwill voortkomend uit acquisities, wordt geactiveerd en lineair afgeschreven gedurende 5 jaar. Software wordt afgeschreven in 10 jaar.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa is gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs minus de restwaarde volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 40 jaar
- Installaties : 20 jaar
- Liftinstallaties : 15 jaar
- Inventaris (medisch en overige) : 8 jaar
- Automatisering : 3 tot 10 jaar

De materiële vaste activa waarvan de instelling krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. De deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Bedrijfswaarde

Het Maasstad Ziekenhuis heeft voor de nieuwbouw van het ziekenhuis (Maasstadweg) een bedrijfswaardeberekening opgesteld. De uitkomsten van de bedrijfswaardeberekening zijn sterk afhankelijk van de groei van de productie en disconteringsvoeten die mede afhankelijk zijn van de toekomstige financiering en bekostiging.

Belangrijke veronderstellingen die hierbij zijn gehanteerd zijn:

Uit de begroting 2018 afgeleide kasstromen voor de jaren 2018 tot en met 2021 en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2024 tot einde levensduur.

Een resterende gebruiksduur van 34 jaar.

Een disconteringsvoet van 6% zijnde de WACC zoals deze bepaald is door het Maasstad Ziekenhuis.

Investerings tot een welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde Levensduur in gebruik te houden.

Qua omzet is vanaf 2018 uitgegaan van een jaarlijkse groei van 1,3 %.

Deze berekening leidt tot een contante waarde die ruim boven de huidige boekwaarde ligt. Ook de gevoeligheidsanalyse geeft geen afwijkend beeld en geeft derhalve geen aanleiding tot het bijstellen van de waardering van het ziekenhuis.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten in de vorm van swaps en swaptions). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Het Maasstad Ziekenhuis past hedge-accounting toe ten aanzien van de renteswaps. Hierdoor wordt de variabel rentende schuld omgezet in vast rentende schuld. De per saldo verschuldigde rente wordt in de resultatenrekening onder de financiële baten en lasten verantwoord.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Kostprijs hedge accounting wordt toegepast. De eerste waardering vindt plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening. De instelling documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve Reële waardewijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waardewijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waardewijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen opbrengstwaarde of vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. Het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorraad

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen kostprijs of verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging) en gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. In de kosten van vervaardiging zijn begrepen directe loonkosten en toeslagen voor aan de productie gerelateerde indirecte vaste en variabele kosten, waaronder de kosten van het bedrijfsbureau, de onderhoudsafdeling en interne logistiek.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt). De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid aan de hand van de ingeschatte risico's wegens oninbaarheid per balansdatum.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden, schulden aan kredietinstellingen en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat naast het kapitaal, uit bestemmingsreserves, algemene en overige reserves. In het eigen vermogen zijn een aantal bestemmingsreserves opgenomen ten behoeve van fondsen nadat de raad van bestuur hier goedkeuring aan heeft gegeven. Vanuit derden zijn er geen voorwaarden gesteld.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting

Voorziening wachtgelders:

De voorziening voor wachtgelders is gebaseerd op de nominale waarde van de verplichting die ontstaan is naar medewerkers die een salarisgarantie hebben gekregen en gedwongen van functie/baan moeten wisselen. De verplichting is inclusief de sociale lasten.

Voorziening reorganisatie:

De voorziening reorganisatie is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de verplichtingen die zijn ontstaan als gevolg van de reorganisatie.

Voorziening voor claims en rechtsgedingen:

De voorziening voor claims en rechtsgedingen is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de lopende claims.

Voorziening jubileum uitkeringen:

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1,5% (2016: 1,5%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening Medirisk:

De voorziening voor beroepsaansprakelijkheid die is verzekerd bij Medirisk is gebaseerd op de nominaal waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de lopende claims. De voorziening is gemaximeerd tot het daarbij overeengekomen eigen risico.

Voorziening groot onderhoud:

Voor toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. Deze lasten worden direct verwerkt in de resultatenrekening.

Voorziening langdurig zieken:

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de verplichtingen die ontstaan als gevolg van langdurig ziekteverzuim.

Voorziening WGA:

De voorziening WGA is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de verplichtingen die ontstaan als gevolg van werknemers die ziek uit dienst gaan en nog maximaal 10 jaar voor 50% van hun uitkering drukken op het resultaat van het Maasstad Ziekenhuis.

11.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorziening ORT:

De voorziening ORT is gebaseerd op de nominale waarde van de verwachte kosten die voortvloeien uit de verplichtingen die ontstaan als gevolg van onterecht in het verleden niet uitgekeerde ORT-toeslagen.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de resultatenrekening als interestlast verwerkt.

Financiële leasing

Het Maasstad Ziekenhuis leaset een netwerk; hierbij heeft het Maasstad Ziekenhuis grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij de aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de resultatenrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

Operationele leasing

Bij het Maasstad Ziekenhuis wordt gebruik gemaakt van leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij het Maasstad Ziekenhuis ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

11.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald
- waarschijnlijke economische voordelen
- de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en
- gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening).

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Omzet DBC's/ DBC-zorgproducten

Bij het bepalen van de DBC-omzet 2017 heeft Stichting Maasstad ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals opgenomen in paragraaf 11.1.4 grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en de handreiking omzetverantwoording 2017. Bij de omzetbepaling wordt rekening gehouden met een nuancering in verband met materiële/formele controles en de verstrekte handreiking. De nuancering voor de handreiking is gebaseerd op de resultaten van de handreiking 2016 gecombineerd met interne controlewerkzaamheden in het kader van de interne beheersing op de DBC-zorgprestaties 2017. De nuancering voor de materiële/formele controles is gebaseerd op ervaringscijfers. Deze cijfers worden jaarlijks herijkt. De overfacturatie die blijkt uit de geprognoseerde cijfers ten opzichte van de met de verzekeraars afgesloten plafonds worden voor 94,04% toegerekend aan het huidige boekjaar.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de resultatenrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de resultatenrekening. Het Maasstad Ziekenhuis heeft vooral te maken met AIO- en FZO-subsidies van het ministerie van VWS.

Overige opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

11.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Lasten

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting het Maasstad Ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij het Maasstad Ziekenhuis. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Maasstad Ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo 2017 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 98,6%. Het Maasstad Ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Maasstad Ziekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De rechtspersoon heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering.

Honoraria medisch specialisten

Verantwoording van honorariumkosten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Negatieve goodwill valt vrij in de resultatenrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen, indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten.

Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover de negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de resultatenrekening verwerkt.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangsten leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

11.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn voor circa 80% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het kredietrisico is zeer beperkt. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting.

Renterisico en kasstroomrisico

Maasstad loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Maasstad risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Maasstad risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd. Met betrekking tot bepaalde vastrentende schulden (Consortium) heeft Maasstad renteswaps gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

Liquiditeitsrisico

Het Maasstad Ziekenhuis maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te beschikken. Voor zover nodig, zijn nadere zekerheden verstrekt aan de bank.

11.1.4.4 Kasstroomoverzicht

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

11.1.4.5 Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het Maasstad Ziekenhuis zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

11.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	33
Overige immateriële activa	6.625	0
Totaal immateriële vaste activa	6.625	33

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2017 (€ x 1.000)	2016 (€ x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	33	66
Bij: investeringen	6.795	0
Af: afschrijvingen	203	33
Boekwaarde per 31 december	6.625	33

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 11.1.6.

In het boekjaar 2013 is de resterende 10% aandelen van de Poliklinische Apotheek aangekocht door het Maasstad Ziekenhuis. Hiervoor is goodwill betaald. De goodwill is in 5 jaar volledig afgeschreven.

In het boekjaar 2017 is een nieuw EPD-systeem aangeschaft. Dit activum wordt in 10 jaar volledig afgeschreven.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Bedrijfsgebouwen en terreinen	144.991	145.644
Machines en installaties	42.686	49.193
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	26.867	26.102
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	6.961	9.072
Totaal materiële vaste activa	221.505	230.011

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2017 (€ x 1.000)	2016 (€ x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	230.011	238.059
Bij: investeringen	10.387	11.990
Af: afschrijvingen	18.893	20.037
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: desinvesteringen	0	1
Boekwaarde per 31 december	221.505	230.011

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 11.1.7.

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van EUR 1,1 mln aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 11.1.8.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Financial lease verloopstaat

Te betalen:	Boekwaarde	lease bedrag
Binnen 1 jaar	488	546
Tussen 1 en 5 jaar	659	1.002
Meer dan 5 jaar	0	0

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.475	263
Overige deelnemingen	894	885
Hedge reservering	7.966	8.752
Lening uitgeleend geld	3.450	700
Totaal financiële vaste activa	16.785	10.600
	2017	2016
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari 2017	10.600	3.422
Resultaat deelnemingen / kapitaalstorting	4.221	-297
Verstrekke leningen / verkregen effecten	2.750	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	-1.000
Amortisatie (dis)agio	0	-277
Overlopende hedge	-786	8.752
Boekwaarde per 31 december	16.785	10.600

Het verloop van de financiële vast activa is als volgt:

	Boekwaarde	Bij:	Af:	Bij:	Boekwaarde
	per 1 januari 2017 (€ x 1000)	kapitaal stortingen (€ x 1000)	waarde- vermindering (€ x 1000)	overige mutaties (€ x 1000)	per 31 december 2017 (€ x 1000)
Poliklinische Apotheek MCRZ B.V.	0	0	0	0	0
Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief I	0	180	0	4.032	4.212
Zorgboulevard Rotterdam B.V.	263	0	0	0	263
Medirisk	885	0	0	9	894
Hedge reservering	8.752	0	0	-786	7.966
Lening uitgeleend geld	700	0	0	2.750	3.450
	10.600	180	0	6.005	16.785

Toelichting:

Medirisk:

Indien vereist vult het Maasstad Ziekenhuis, samen met andere deelnemende ziekenhuizen, het vermogen aan van Medirisk middels een kapitaalstorting. Op deze manier is gewaarborgd dat Medirisk aan haar wettelijke verplichtingen voldoet. In 2017 heeft er geen kapitaalstorting plaatsgevonden.

Hedge Reservering:

De mutatie in 2017 wordt veroorzaakt door amortisatie. Het betreft een zuiver boekhoudkundige stand.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Lening uitgeleend geld:

De stand van de lening bestaat uit 3 leningen. Voor de eerste lening (EUR 700k) geldt een rente percentage van 5,15%. Voor de tweede lening (EUR 2.000k) geldt een rente percentage van 3% en voor de derde lening (EUR 750k) geldt een rente percentage van 2,5%. Voor de twee laatste leningen zijn zekerheden gesteld die bestaan uit het recht van tweede hypotheek aangevuld met de inpandgeving van bestaande en toekomstige roerende zaken.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal (€ x 1.000)	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen (€ x 1.000)	Resultaat (€ x 1.000)
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Poliklinische Apotheek B.V., Rotterdam	Exploitatie Poliklinische apotheek	18	100%	-1.865	-290
Zorgboulevard Rotterdam BV, Rotterdam	Verwerven, houden en afstoten van aandelen	18	100%	263	47
Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief U.A.	Holding maatschappij	590	33%	8.425	7.904
Zeggenschapsbelangen:					
Medirisk, Utrecht		894	4%	NB	NB

Toelichting:

Poliklinische Apotheek MCRZ B.V.

De Poliklinische Apotheek MCRZ B.V. is opgericht op 31 december 2007 door de Stichting Maasstad Ziekenhuis en Medsync Pharma B.V. Het Maasstad Ziekenhuis heeft sinds 26 april 2013 100% van de aandelen van deze vennootschap in eigendom. Het doel van deze vennootschap is, in samenwerking met het Maasstad Ziekenhuis, te komen tot een geïntegreerd aanbod van intra- en extramurale aflevering van geneesmiddelen aan patiënten van het Maasstad Ziekenhuis. De intramurale aflevering wordt verzorgd door de ziekenhuisapotheek van het Maasstad Ziekenhuis. De Poliklinische Apotheek MCRZ B.V. richt zich op de extramurale leveringen. In verband met het negatieve vermogen is de deelneming, conform de grondslagen, op nihil gewaardeerd.

Zorgboulevard Rotterdam BV

Stichting Maasstad Ziekenhuis heeft 100% van de aandelen van de Zorgboulevard Rotterdam B.V. overgenomen van MCRZ Holding B.V. in 2015. Deze vennootschap heeft tot doel het exploiteren van vastgoed aan de zorgboulevard.

Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief U.A.

In 2013 is de Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief U.A. (voorheen Zorg in Regio Zuid Coöperatie U.A.) opgericht door het Maasstad Ziekenhuis, het Van Weel Bethesda ziekenhuis (Stationsweg 22, 3247BW Dirksland) en het Ikazia ziekenhuis (Montessoriweg 1, 3083AN Rotterdam). Ieder is voor 33,33% eigenaar. Het bestuur bestaat uit R.P.D. Kievit, P.M. Langenbach en J.C. Moerland. De coöperatie is de moederorganisatie van Spijkenisse Medisch Centrum BV en Facilitair Bedrijf Regio Zuid BV. Per 2016 heeft het Ikazia ziekenhuis geen zeggenschap meer over de entiteit en zal zij in 2018 geheel uit de entiteit stappen. Het Maasstad Ziekenhuis en het Van Weel Bethesda ziekenhuis zullen vanaf dat moment juridisch 50% eigenaar zijn. Economisch is de zeggenschap in 2017 al van toepassing. De Coöperatie houdt zich bezig met het behartigen van de belangen van de leden door het sluiten van overeenkomsten met de leden over de zorgonderneming of onderdelen daarvan, welke door de leden worden uitgeoefend en holdingsactiviteiten. De balans, resultatenrekening en het kasstroomoverzicht 2017 zijn te vinden in paragraaf 11.1.9.

De bovengenoemde bedragen zijn gebaseerd op de concept jaarrekeningen van de genoemde entiteiten.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Medische middelen	3.382	3.780
Apotheek	2.329	2.087
Overige voorraden	1.917	1.276
Totaal voorraden	<u>7.628</u>	<u>7.143</u>

Toelichting:

Per jaareinde is er geen sprake van een incurante voorraad.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	30.442	25.902
Af. ontvangen voorschotten	26.674	26.489
Totaal onderhanden werk	<u>3.768</u>	<u>-587</u>

De specificatie per onderhanden werk is als volgt weer te geven:
is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Achmea	19.499	0	9.130	10.369
CZ	5.231	0	9.200	-3.969
VGZ	4.606	0	5.794	-1.188
Multizorg	-35	0	0	-35
DSW	2.445	0	896	1.549
Menzis	-688	0	1.492	-2.180
Overig	-616	0	162	-778
Totaal (onderhanden werk)	<u>30.442</u>	<u>0</u>	<u>26.674</u>	<u>3.768</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de directe opbrengstwaarde van DBC/DBC-zorgproducten die nog niet zijn afgesloten, minus de verwachte overfacturatie. Op het OHW is in mindering gebracht de (verwachte) overfacturatie van de jaren 2015, 2016 en 2017, rekening houdend met reeds verrichte terugbetalingen.

6. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u> (€ x 1.000)	<u>31-dec-16</u> (€ x 1.000)
Vorderingen op debiteuren	8.946	35.044
Nog te factureren DBC's / DBC-zorgproducten	49.223	21.113
Vorderingen op groepsmaatschappijen	476	192
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	33	1
Vorderingen op personeel	231	99
Vooruitbetaalde pensioenen	2.100	0
Vooruitbetaalde bedragen	2.518	2.971
Overige vorderingen	21.943	11.007
Totaal overige vorderingen	<u><u>85.470</u></u>	<u><u>70.427</u></u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vordering debiteuren is gebracht, bedraagt EUR 1.304k (2016: EUR 3.587k). De daling is het gevolg van de definitieve afwikkeling van de openstaande posten van het Ruwaard van Putten door de curator. In oktober 2017 is HIX geïmplementeerd. Als gevolg hiervan heeft de facturatie een aantal maanden stilgelegen. Dit heeft er in geresulteerd dat vlak voor jaareinde veel gefactureerd is waarvan op jaareinde de vervalt termijn niet is verstreken en dus nog openstaat. Daarnaast heeft het Maasstad Ziekenhuis voorschotten ontvangen van de verzekeraars, die op de debiteuren in mindering zijn gebracht.

De overige vorderingen bestaan voornamelijk uit vorderingen uit hoofde van overige dienstverlening, beschikbaarheidsbijdrage Brandwondencentrum en subsidie VWS.

Overige vorderingen hebben looptijd korter dan 1 jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Kapitaal	322	322
Bestemmingsreserves	1.233	1.173
Algemene en overige reserves	75.333	68.573
Totaal eigen vermogen	<u>76.888</u>	<u>70.068</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17 (€ x 1.000)	Resultaat- bestemming (€ x 1.000)	Overige mutaties (€ x 1.000)	Saldo per 31-dec-17 (€ x 1.000)
Kapitaal	322	0	0	322
	<u>322</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>322</u>

Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17 €	Resultaat- bestemming €	Overige mutaties €	Saldo per 31-dec-17 €
Bestemmingsreserves:				
BWC	15	-13	0	2
Oncologie	19	-2	0	17
Nefro	105	-9	0	96
Dietetiek	19	11	0	30
Reumatologie	589	-73	0	516
Kindergeneeskunde	287	-137	0	150
Wetenschap Algemeen	17	-18	0	-1
Wetenschap Research	30	35	0	65
Interne geneeskunde algemeen	0	13	0	13
Pijngeneeskunde	21	17	0	38
Infectieziekten	3	-3	0	0
Neurologie	35	0	0	35
Anesthesie	6	55	0	61
Apotheek	10	10	0	20
Nutricia	0	171	0	171
Radiologie	10	-10	0	0
Maasstad Lab	0	20	0	20
overig	7	-7	0	0
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.173</u>	<u>60</u>	<u>0</u>	<u>1.233</u>

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Algemene reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-17	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Vrij ter beschikking staand eigen vermogen	68.573	6.760	0	75.333
Totaal algemene en overige reserves	<u>68.573</u>	<u>6.760</u>	<u>0</u>	<u>75.333</u>

Toelichting:

Sinds 2012 zijn een aantal bestemmingsreserves in het leven geroepen. De mutatie van de reserves vindt plaats middels de resultaatbestemming van 2017. De bestemmingsreserves worden uitsluitend aangewend voor het doel dat in de titel van de bestemmingsreserve is aangegeven in opdracht van de Raad van Bestuur.

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Overige voorzieningen:					
Voorziening wachtgelders	2	0	-1	0	1
Voorziening reorganisatie	41	32	-12	-29	32
Voorziening voor claims en rechtsgedingen	500	1.346	0	-243	1.603
Voorziening jubileum uitkeringen	2.336	-184	270	0	2.422
Voorziening langdurig zieken	1.995	40	-320	-611	1.104
Voorziening WGA	0	352	0	0	352
Voorziening ORT	1.141	0	-302	-120	719
Voorziening Medirisk	1.245	1.061	-176	-163	1.967
Totaal voorzieningen	<u>7.260</u>	<u>2.647</u>	<u>-541</u>	<u>-1.166</u>	<u>8.200</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorziening als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-17 (€ x 1.000)
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.182
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	6.018
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.994

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening wachtgelders

Deze voorziening is getroffen om aan betalingsverplichtingen aan (ex) medewerkers te kunnen voldoen in verband met salarisgaranties.

Voorziening reorganisatie

De kosten die gepaard gaan met de reorganisatie die het Maasstad Ziekenhuis doorvoert vanuit het verleden zijn voorzien.

Voorziening voor claims en rechtsgedingen

De voorziening voor claims en rechtsgedingen is bepaald op basis van de verwachte kosten vanuit een aantal lopende juridische procedures en verplichtingen.

Voorziening jubileumuitkeringen

Uit hoofde van de regelgeving moeten verplichtingen uit hoofde van pensioenen en periodieke betaalbare beloningen die niet een jaarlijks karakter hebben, worden voorzien. Bij de berekeningen van voorzieningen voor jubileumuitkeringen is uitgegaan van de periodiek te betalen bedragen uit hoofde van jubilea en dergelijke uitkeringen en een inschatting gemaakt van de gemiddelde periode dat medewerkers naar verwachting in dienst blijven.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening is getroffen om aan de verplichtingen aan langdurig zieke medewerkers te kunnen voldoen. Uit hoofde van de regelgeving is de organisatie 2 jaar lang verantwoordelijk voor langdurig zieken waarna ontbinding van het contract volgt inclusief transitievergoeding.

Voorziening WGA

Deze voorziening wordt getroffen voor de medewerkers die ziek uitdienst gaan en in de WGA terecht komen. Het Maasstad ziekenhuis is verzekerd voor 50% van 70% van het laatst verdiende loon. De andere helft valt onder het risico van het Maasstad ziekenhuis.

Voorziening ORT

Deze voorziening is getroffen om aan de verplichtingen aan medisch personeel te kunnen voldoen voor ORT. De voorziening heeft betrekking op oude jaren.

Voorziening Medirisk

Vanaf 2014 wordt een voorziening voor de beroepsaansprakelijkheidsverzekering bij Medirisk gevormd. Aanleiding daarvan is de keuze van een eigen risico per jaar waar in 2013 nog sprake was van een eigen risico per claim. Medirisk maakt, mede op basis van informatie die wordt aangeleverd door het Maasstad Ziekenhuis met betrekking tot de ingediende claims een inschatting van de te verwachten schadelast. De uiteindelijke schadelast kan het eigen risico van het betreffende schadelastjaar niet te boven gaan.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 (€ x 1.000)	31-dec-16 (€ x 1.000)
Schulden aan banken	118.795	127.923
Overige langlopende schulden	659	8.049
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	119.454	135.972

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017 (€ x 1.000)	2016 (€ x 1.000)
Stand per 1 januari	154.197	169.245
Bij: lening ivm herstructurering derivaten	3.309	8.752
Af: aflossingen	18.239	23.702
Bij: Financiële leaseverplichtingen	0	2.010
Af: Financiële leaseverplichtingen	530	2.108
Stand per 31 december	138.738	154.197
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	19.284	18.225
Stand langlopende schulden per 31 december	119.454	135.972

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-17	31-dec-16
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	19.284	18.225
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	119.454	135.972
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	52.070	66.400

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Het ziekenhuis is in belangrijke mate gefinancierd met vreemd vermogen, waaronder door banken verstrekte leningen. Op basis van het eigen vermogen per 31 december 2017 blijft het ziekenhuis met een ratio van 22,50% binnen de solvabiliteitsnorm (budgetratio, gedefinieerd als eigen vermogen in verhouding tot het balanstotaal van minimaal 15,0%) alsmede de DSCR (Debt Service Coverage Ratio) norm (1,47 vs 1,4) als gesteld in de financieringsovereenkomst. Op basis van prognoses verwacht het Maasstad Ziekenhuis ook het komende jaar binnen de normen te blijven. Indien Maasstad niet zou voldoen aan de in de financieringsovereenkomst gesteld normen, heeft de bankier het recht de gehele financiering op te eisen.

Het Maasstad Ziekenhuis heeft voor de financiering van het pand, overige vaste activa en werkkapitaal een arrangement met een consortium van ING, ABN AMRO en BNG afgesloten van EUR 290 mln. Dit betreft een langlopende lening van EUR 215 mln. en rekeningcourant ruimte van 50 mln. In 2012 is gestart met het aflossen van de lening. In onderstaand schema is terug te vinden hoe de aflossing verloopt en wat de normratio's zijn.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Aflossingsdatum	EUR * 1mln	Boekjaar	Solvabiliteit
31-mrt-17	15,8	2017	15,0%
31-mrt-18	16,5	2018	17,0%
31-mrt-19	15,0	2023	20,0%
31-mrt-20	15,0		
31-mrt-21	15,0	Boekjaar	DSCRratio
31-mrt-22	15,0	2017	1,40
31-mrt-23	15,0	2018	1,40
28-mrt-24	19,0	2019	1,40

Het ziekenhuis heeft een maximale investeringsruimte vastgesteld tot en met 2024 met een gemiddelde investeringsruimte van EUR 17,6 mln per jaar. In 2017 heeft het ziekenhuis EUR 17,2 mln geïnvesteerd en voldoet daarmee aan de voorwaarden zoals gesteld door de banken.

Voor de beperking van renterisico's wordt gebruik gemaakt van swaps.

Het Maasstad Ziekenhuis heeft in het verleden een 10/15 jaars SWAP-IRS afgesloten ten einde renterisico's af te dekken ter hoogte van EUR 134 mln bij een lening van EUR 143,7 mln per ultimo 2017. Deze SWAP/IRS had een vast rente percentage van 3,440%. Per 31 december 2017 hadden de swaptions een waarde van +/- EUR 6,2 mln en zijn de swaptions bij ING en ABN AMRO beëindigd en de looptijd van de swaps verlengd en verhoogd. Na balansdatum is tevens per 31 maart 2017 het derivaat van BNG omgezet in een vastrentende lening. Na deze herstructurering is het renterisico over de volledige looptijd van de lening geheel afgedekt. Rekening houdend met de verslaggevingsregels voor kostprijshedge-accounting is in de jaren 2017 tot en met 2019 sprake van een hogere rentelast ten opzichte van de rentekasstroom en in de jaren 2020 tot en met 2024 een lagere rentelast. Toegepaste grondslagen voor de verwerking van deze instrumenten zijn volledig in overeenstemming met hetgeen algemeen aanvaard is. In de financiële instrumenten zijn geen verplichtingen tot bijstorten opgenomen. Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage overzicht 11.1.8 langlopende leningen. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Schulden aan banken	29.735	16.722
Crediteuren	9.962	5.758
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	19.284	18.225
Belastingen en sociale premies	7.990	7.869
Schulden terzake pensioenen	2.905	2.293
Nog te betalen salarissen	238	272
Vakantiegeld	5.595	5.068
Vakantiedagen	2.680	2.350
Reservering PLB	14.168	12.715
Overige schulden	33.843	32.611
Schulden op participanten en Maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	444
Vooruit gefactureerde omzet overdekking	10.839	0
Totaal overige kortlopende schulden	<u>137.239</u>	<u>104.327</u>

Toelichting:

Schulden banken

Het saldo van de kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ING bedraagt per 31 december 2017 EUR 29,7 miljoen (2016: EUR 16,7 miljoen) en de rente 1 maands EURIBOR met een opslag van 180 basispunten. De kredietfaciliteit heeft als doel om extra liquiditeit op te kunnen nemen op het moment dat de organisatie hier behoefte aan heeft. De kredietruimte bij de ING is EUR 50 miljoen.

Aflossingsverplichting langlopende leningen

Zie specificatie 11.1.8 voor een nadere toelichting.

Reservering PLB:

Door de toename van het aantal niet opgenomen PLB-uren is de reservering gestegen.

Overige schulden:

Deze post bestaat o.a. uit nog te betalen honorarium medisch specialisten en nog te betalen kosten. De overige schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

11. Niet in de balans opgenomen regelingen

Garanties

Het Maasstad Ziekenhuis heeft garantieverplichtingen ten behoeve van de volgende maatschappijen;

Naam garant	Valve Estate BV
Garantiebedrag	€ 54.950
Naam garant	Stichting Vestia Groep
Garantiebedrag	€ 135.000
	€ 48.000
	€ 27.000
	€ 57.000
Naam garant	Grand Madison Rotterdam B.V.
	€ 32.131
Naam garant	Consortium
Garantiebedrag	€ 310.000.000
Naam garant	Medirisk
Garantiebedrag	€ 851.997

Faciliteit SMC

Maasstad Ziekenhuis participeert in Spijkenisse Medisch Centrum Coöperatief U.A. die het aandeel houdt van SMC B.V. te Spijkenisse.

Operational lease

Ultimo boekjaar 2017 zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

Te betalen:	€
Binnen 1 jaar	396.365
Tussen 2 en 5 jaar	331.385
Meer dan 5 jaar	36.881

Onderhoudscontracten

Het Maasstad Ziekenhuis heeft meerdere onderhoudscontracten afgesloten met verschillende leveranciers.

Onderhoudscontracten worden afgesloten voor hardware, gebouwen binnen/buiten, elektrische installaties en machines. Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van onderhoudscontracten als volgt te specificeren:

Te betalen:	€
Binnen 1 jaar	1.553.427
Tussen 2 en 5 jaar	983.056
Meer dan 5 jaar	0

Huurcontracten

Het Maasstad Ziekenhuis heeft meerdere verhuurcontracten afgesloten met verschillende gebruikers. Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van verhuurcontracten als volgt te specificeren:

Te betalen:	€
Binnen 1 jaar	2.044.371
Tussen 2 en 5 jaar	7.307.123
Meer dan 5 jaar	5.480.343

Verpanding

Het Maasstad Ziekenhuis heeft verpandingsrechten afgegeven voor boekvorderingen en roerende zaken aan de ING.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende sub sectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2017 relevant zijn voor Stichting Maasstad:

- MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg (TB/REG-17631-01)

De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 heeft Stichting Maasstad nog geen inzicht in de realisatie van het MBI-omzetplafond over 2017 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Hierdoor is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Wel geldt dat dit wettelijk gezien mogelijk is om dit bij een vastgestelde overschrijding te doen. Stichting Maasstad is daarom nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

11.1.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten van goedwill die van derden is verkregen (€ x 1.000)	Overige immateriële activa (€ x 1.000)	Totaal (€ x 1.000)
Stand per 1 januari 2017			
- aanschafwaarde	165	0	165
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	132	0	132
Boekwaarde per 1 januari 2017	33	0	33
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	0	6.795	6.795
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	33	170	203
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>			
- aanschafwaarde	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>			
- aanschafwaarde	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
per saldo	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-33	6.625	6.592
Stand per 31 december 2017			
- aanschafwaarde	165	6.795	6.960
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	165	170	335
Boekwaarde per 31 december 2017	0	6.625	6.625
Afschrijvingspercentage	20,0%	10,0%	

11.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Activa in aanbouw (€ x 1.000)	Grond (€ x 1.000)	Gebouwen (€ x 1.000)	Ver- bouwingen (€ x 1.000)	Installaties (€ x 1.000)	Inventaris (€ x 1.000)	Automati- sering (€ x 1.000)	Totaal vergunning (€ x 1.000)
Stand per 1 januari 2017								
- aanschafwaarde	9.072	19.223	151.697	692	71.237	106.836	51.693	410.450
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	25.335	633	22.044	85.363	47.064	180.439
Boekwaarde per 1 januari 2017	9.072	19.223	126.362	59	49.193	21.473	4.629	230.011
Mutaties in het boekjaar								
- overboeking	-12.498	0	0	257	25	6.473	5.743	0
- investeringen	10.387	0	0	0	0	0	0	10.387
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	0	3.818	192	3.432	9.117	2.334	18.893
- reclassificatie	0	0	0	3.100	-3.100	0	0	0
- <i>ferugname geheel afgeschreven activa</i>								
. aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
. cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
. cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-2.111	0	-3.818	3.165	-6.507	-2.644	3.409	-8.506
Stand per 31 december 2017								
- aanschafwaarde	6.961	19.223	151.697	4.049	68.162	113.309	57.436	420.837
- cumulatieve herwaardering	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	29.153	825	25.476	94.480	49.398	199.332
Boekwaarde per 31 december 2017	6.961	19.223	122.544	3.224	42.686	18.829	8.038	221.505
Afschrijvingspercentage	0,0%	0,0%	2,5 - 5,0%	5 - 20%	5 - 6,6%	10 - 20%	10 - 33%	

Stichting Maasstad Ziekenhuis

11.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gesteelde zekerheden
		(€ x 1.000)			%	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)			(€ x 1.000)	
Sint Laurens Instituut R'dam	1-jan-64	272	58	onderhands	4,50% 3mnd EUR + opslag	68	0	45	23	0	0	lineair	23	1
Consortium	1-jan-10	215.000	13	onderhands	2,00%	143.700	0	15.800	127.900	51.400	6	aflossings- schema	16.500	4
Fin. lease Societe Generale	1-apr-14	500	5	Lease	2,22%	42	0	42	0	0	0	lineair	0	5
Fin. lease BNP Paribas	1-mrt-16	532	5	Lease	3,75%	433	0	118	315	0	3	lineair	118	5
Fin. lease De Lage Landen	1-apr-16	1.478	4	Lease	0,22%	1.202	0	370	832	0	3	lineair	370	5
BNG	1-apr-17	3.309				0	3.309	544	2.765	670	6		652	4
Subtotaal		221.091				145.445	3.309	16.919	131.835	52.070			17.663	
Denhaat ABN AMRO	30-dec-16	4.063				4.063	0	855	3.208	798	7		750	4
Denhaat ING	30-dec-16	4.689				4.689	0	995	3.695	897	7		871	4
Totaal		229.843				154.197	3.309	18.768	138.738	53.765			19.284	

Aflossingsvorm:

De lening van Sint Laurens volgt een lineair schema

De leningen van de ING en ABN AMRO uit 2006 zijn in 2016 volledig afgelost en volgden een bijna lineair schema, conform het overeengekomen aflossingsschema

De lening van het consortium volgt een schema dat is vastgesteld bij het aangaan van de lange lening die parallel loopt met de SWAPS

* Onderstaand wordt de nummering toegelicht zoals vermeld bij de rubriek "gestelde zekerheid":

- 1) Betreft lening die is achtergesteld bij de leningen met Rijksgarantie.
- 2) Als zekerheid voor deze lening is gesteld een verpanding aan de ABN AMRO Bank N.V. voor alle vorderingen die het Maasstad Ziekenhuis nu en in de toekomst heeft of zal hebben. Daarnaast is er een positieve/ negatieve hypotheekverklaring ondertekend waarin opgenomen is dat het Maasstad Ziekenhuis op verzoek van de bank haar medewerking zal verlenen tot het recht van hypotheek. In 2013 is dit geëffectueerd.
- 3) Als zekerheid voor deze lening is gesteld een verpanding aan de ING-bank voor alle vorderingen die het Maasstad Ziekenhuis nu en in de toekomst heeft of zal hebben. Daarnaast is er een positieve/ negatieve hypotheekverklaring ondertekend waarin opgenomen is dat het Maasstad Ziekenhuis op verzoek van de bank haar medewerking zal verlenen tot het recht van hypotheek. In 2013 is dit geëffectueerd.
- 4) Voor deze leningen zijn hypothecaire zekerheden gesteld.
- 5) Betreft een financial lease constructie. Geen zekerheden gesteld.

Het Maasstad Ziekenhuis heeft een 10 jaar SWAP/IRS afgesloten ten einde renterisico's af te dekken ter hoogte van EUR 212 mln. (met een optie deze met 5 jaar te verlengen). De SWAP/IRS had een vast rentepercentage van 3,44%. De SWAP kent geen bijstortingsverplichting. Het Maasstad Ziekenhuis heeft gebruik gemaakt van EUR 212 mln van de lening. Vanaf maart 2012 loopt de SWAP gelijk met de hoogte van de geconsolideerde lening. Het in 2014 aangepaste aflossingsschema wijkt af van het verloop van de SWAP waardoor over een deel van de lening (5,3 mln. in 2015 en 9,7 mln. in 2016) per saldo in plaats van de vaste rente van 3,44% de 3-maands euribor wordt betaald.

Per jaareinde 2016 is het deel van de SWAP dat bij ING en ABN AMRO beëindigd en is de negatieve waarde verdisconteerd in een nieuwe SWAP. In het eerste kwartaal van 2017 is ook de SWAP bij BNG beëindigd en is de negatieve waarde omgezet in een vaste rentecomponent. Hierdoor wordt vanaf dat moment weer het gehele variabele renterisico op de Consortium lening afgedekt. Daarbij zijn ook de swaptions over de laatste periode van de lening (2020-2024) afgekocht. Als gevolg van deze blend and extend is de rente over deze periode conform het aflossingsschema van de lening afgedekt. De rentepercentages voor de SWAP bij ABN AMRO en ING zijn daardoor afgenomen van 3,44% naar 2,03 respectievelijk 2,35%.

De negatieve marktwaarde van de derivaten van ABN AMRO en ING wordt, conform de RJ voorschriften voor derivatenverwerking, hier onder de langlopende lening verantwoord en loopt weg gedurende de periode tot 2024 waarin zij verdisconteerd is in de pricing van de nieuwe SWAP percentages.

Per 31 maart 2017 is de SWAP bij BNG beëindigd en is de negatieve waarde omgezet in een vastrentende lening. Daarnaast is ook de swaption over de laatste periode van de lening (2020-2024) afgekocht. Het rentepercentage van de SWAP bij de BNG ad 3,44% is hierbij vervangen door een vaste rente van 1,85%.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

11.1.9 Jaarrekening Zorg in regio Zuid Coöperatief U.A. (Concept)

Zorg in regio zuid Coöperatief U.A. (concept)

BALANS PER 31 DECEMBER geconsolideerd:
(na resultaatbestemming)

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	1	1
Materiële vaste activa	14.759.924	12.099.661
Totaal vaste activa	14.759.925	12.099.662
Vlottende activa		
Voorraden	394.635	376.031
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	0	1.951.144
Handelsdebiteuren	23.868.710	7.376.359
Vorderingen op participanten	325.000	0
Overige vorderingen en overlopende activa	3.951.513	15.397.159
Totaal vlottende activa	28.539.858	25.100.693
Liquide middelen	3.942.563	4.195.337
Totaal activa	<u>47.242.346</u>	<u>41.395.692</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	1.590.000	1.230.000
Overige reserves	6.835.408	-1.068.552
Totaal eigen vermogen	8.425.408	161.448
Voorzieningen	146.654	332.638
Langlopende schulden	6.000.000	2.000.000
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredietlen	5.700.481	6.487.510
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3.475.164	0
Kortlopende schulden aan participanten	51.471	31.224
Overige schulden en overlopende passiva	23.443.168	32.382.872
Overige kortlopende schulden	32.670.284	38.901.606
Totaal passiva	<u>47.242.346</u>	<u>41.395.692</u>

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Zorg in regio zuid Coöperatief U.A. (concept)

RESULTATENREKENING OVER 2017 (geconsolideerd):

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	46.711.975	44.511.106
Subsidies	431.168	490.427
Overige bedrijfsopbrengsten	5.978.455	8.021.679
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>53.121.598</u>	<u>53.023.212</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	27.724.044	26.332.020
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.266.562	877.307
Overige bedrijfskosten	16.105.921	19.055.680
Som der bedrijfslasten	<u>45.096.527</u>	<u>46.265.007</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	8.025.071	6.758.205
Financiële baten en lasten	-121.113	3.653
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>7.903.958</u>	<u>6.761.858</u>
Vennootschapsbelasting	0	-9.474
RESULTAAT BOEKJAAR	<u>7.903.958</u>	<u>6.752.384</u>

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Zorg in regio zuid Coöperatief U.A. (concept)

KASSTROOMOVERZICHT 2017

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		8.025.071		6.758.205
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	1.266.562		877.307	
- mutaties voorzieningen	<u>-185.984</u>		<u>-1.485.635</u>	
		1.080.578		-608.328
Veranderingen in vlottende middelen:				
- voorraden	-18.604		120.046	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5.426.308		2.272.139	
- vorderingen	-5.371.705		11.309.807	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	<u>-9.706.485</u>		<u>-6.111.145</u>	
		-9.670.486		7.590.847
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-564.837		13.740.724
Ontvangen interest	-15.798		3.728	
Betaalde interest	<u>-105.314</u>		<u>-75</u>	
		-121.113		3.653
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-685.949</u>		<u>13.744.377</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-5.715.087		-9.143.848	
Desinvesteringen materiële vaste activa	<u>1.788.262</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.926.825		-9.143.848
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	4.000.000		0	
Mutatie aandelenkapitaal	<u>360.000</u>		<u>-1.423.000</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		4.360.000		-1.423.000
Mutatie geldmiddelen		<u>-252.774</u>		<u>3.177.529</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		4.195.337		1.017.808
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>3.942.563</u>		<u>4.195.337</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>-252.774</u>		<u>3.177.529</u>

11.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	322.754	324.171
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	6.349	1.112
Overige zorgprestaties	7.913	7.736
Totaal	<u>337.016</u>	<u>333.019</u>

Toelichting Beschikbaarheidsbijdragen Zorg:

De van de NZA ontvangen beschikbaarheidsbijdrage heeft betrekking op het Brandwondencentrum.

13. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	12.222	13.322
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	260	284
Totaal	<u>12.482</u>	<u>13.606</u>

Toelichting:

De subsidies hebben grotendeels betrekking op de AIO-, de FZO- en de kwaliteitssubsidies.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Niet zorg- en niet patiëntgebonden prestaties	19.234	16.129
Uitgeleend personeel	4.557	5.011
Huuropbrengst	761	793
Totaal	<u>24.552</u>	<u>21.933</u>

Toelichting:

Niet zorg- en niet patiëntgebonden prestaties:

Deze post betreft opbrengsten uit instellingen, exclusief de opbrengsten van honoraria van vrij gevestigde medisch specialisten. Hieronder zijn een aantal diverse baten/lasten verantwoord, zoals vergoedingen voor medicijnen, diensten, etc. De stijging ten opzichte van vorig jaar wordt met name veroorzaakt door toename van de diensten die wij voor derden verrichten.

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Lonen en salarissen	125.050	122.733
Sociale lasten	17.552	17.434
Pensioenpremies	10.145	10.245
Dotatie personeelsgerelateerde voorziening	-602	1.516
Overige personeelskosten	6.709	5.727
Subtotaal	<u>158.854</u>	<u>157.655</u>
Personeel niet in loondienst	14.820	11.715
Totaal personeelskosten	<u>173.674</u>	<u>169.370</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Raad van Bestuur	19	16
Financiën en Informatie	73	72
Personeelszaken	72	69
Facilitair Bedrijf	256	244
Medische Staf	43	37
Medisch Facilitaire Sector/Medische Ondersteunende Diensten	507	443
Zorgsector	1.620	1.596
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.590</u>	<u>2.477</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

Afname personeelskosten

De toename van de personeelskosten wordt verklaard door loonstijging zoals deze is vastgesteld vanuit de cao.

Afname dotatie personeel gerelateerde voorziening

Op de voorziening langdurig zieken heeft een vrijval plaats gevonden van EUR 611k, op de voorziening ORT heeft een vrijval plaats gevonden van EUR 120k en op de voorziening reorganisatie is EUR 29k vrijgevallen. Dit heeft er toe geleid dat de vrijval groter is dan de dotatie.

Dotatie personeel gerelateerde voorziening:

Dit zijn de voorzieningen die betrekking hebben op jubilea, wachtgeld, reorganisatie, WGA, ORT en langdurig zieken.

16. Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten die aan de instelling voor medisch specialistische zorg declareren

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Honorarium DOT	43.020	42.315
Honorarium ANIOs	4.016	4.308
Totaal	<u>47.036</u>	<u>46.623</u>

Toelichting:

Het betreft het door te storten honorarium vrijgevestigd medisch specialisten welke zijn verenigd in het MMS.

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	203	33
- materiële vaste activa	18.893	20.037
Totaal afschrijvingen	<u>19.096</u>	<u>20.070</u>

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.578	9.526
Algemene kosten	20.640	16.157
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	85.391	83.087
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.472	2.224
- Energiekosten gas	363	390
- Energiekosten stroom	1.215	1.306
- Energie transport en overig	441	478
Subtotaal	<u>3.491</u>	<u>4.398</u>
Huur en leasing	2.931	2.691
Dotatie voorziening claims en reorganisatie	899	500
Dotaties en wijval voorzieningen	874	713
Totaal overige bedrijfskosten	<u>123.804</u>	<u>117.072</u>

Toelichting:

Algemene kosten

De toename in de kosten zijn vooral te wijten aan hogere verzekeringspremies als gevolg van hogere en nieuwe premies (319k), hogere licentiekosten (591k), accountantskosten (177k), juridische kosten (710k), advieskosten (376k) etc. Daarnaast was er in 2016 een vrijval ivm het verschil tussen geleverde artikelen en ontvangen facturen van 1,2 mln.

Patiënt- en bewonersgebonden kosten

Door een toename in het gebruik van (add on) geneesmiddelen en implantaten zijn de kosten hoger dan in het voorgaande jaar.

Onderhoudskosten

Als gevolg van het faillissement van een belangrijke toeleverancier en het deels in eigen beheer nemen van de bijbehorende werkzaamheden zijn deze kosten afgenomen.

Dotaties voorziening claims en reorganisatie

In de jaarrekening van 2016 stonden de kosten van de dotatie voorziening claims en reorganisatie gepresenteerd onder algemene kosten. Voor de vergelijkbaarheid zijn deze kosten in de vergelijkende cijfers gepresenteerd conform 2017.

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Rentebaten	132	82
Subtotaal financiële baten	<u>132</u>	<u>82</u>
Rentelasten	-7.793	-8.574
Subtotaal financiële lasten	<u>-7.793</u>	<u>-8.574</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-7.661</u></u>	<u><u>-8.492</u></u>

20. Resultaat deelnemingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€ x 1.000)	(€ x 1.000)
Resultaat deelnemingen	4.041	-510
Totaal Resultaat deelnemingen	<u><u>4.041</u></u>	<u><u>-510</u></u>

Toelichting:

Voor nadere specificatie van het verloop van het resultaat deelnemingen wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa bij paragraaf 11.1.5 3.

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de functionarissen die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

1	Functionaris (functienaam)	Raad van Bestuur A.A. Westerflaken	J.J. Dorrestein	P.M. Langenbach	Raad van Bestuur W.W. Vrijland
2	Naam	1-jan-17	1-jan-17	1-jan-17	18-sep-17
3	Aanvang functievervulling 2017	28-feb-17	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17
4	Einde functievervulling 2017	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
5	Deeltijdfactor (percentage)	28.964	207.364	218.097	48.854
6	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	940	11.209	11.234	3.215
7	Beloning betaalbaar op termijn				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (6 tm. 7)	29.904	218.573	229.331	52.068
8	Bezoldigingsklasse zorginstelling	29.258	181.000	181.000	52.068
9	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding 2016	241.169	213.044	210.747	0
10	Beloning betaalbaar op termijn 2016	10.612	10.924	10.944	0
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (9 tm. 10)	251.781	223.968	221.691	0
11	Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2017	nvt	nvt	nvt
12	Overeengekomen uitkering ivm beëindiging	60.000	nvt	nvt	nvt
13	Individueel toepasselijk maximum	75.000	nvt	nvt	nvt

Stichting Maastricht Ziekenhuis

1	Functionaris (functienaam)	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht
2	Naam	J.P. Bahlmann	F.G.P.H. Oyen	H.J.M. Beekers	J.T.H.M. Blox
3	Aanvang functievulling 2017	1-jan-17	1-jan-17	1-jan-17	1-jan-17
4	Einde functievulling 2017	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17
5	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	26.850	17.900	17.900	17.900
6	Beloning betaalbaar op termijn	0	0	0	0
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (6 tm. 7)	<u>26.850</u>	<u>17.900</u>	<u>17.900</u>	<u>17.900</u>
7	Bezoldigingsklasse zorginstelling	27.150	18.100	18.100	18.100
8	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding 2016	21.600	14.400	14.400	14.400
9	Beloning betaalbaar op termijn 2016	0	0	0	0
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (9 tm. 10)	<u>21.600</u>	<u>14.400</u>	<u>14.400</u>	<u>14.400</u>

1	Functionaris (functienaam)	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht
2	Naam	H.P. Muller	D.H.C. Burger	
3	Aanvang functievulling 2017	1-jan-17	1-jan-17	
4	Einde functievulling 2017	31-dec-17	31-dec-17	
5	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	17.900	17.900	
6	Beloning betaalbaar op termijn	0	0	
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (6 tm. 7)	<u>17.900</u>	<u>17.900</u>	
7	Bezoldigingsklasse zorginstelling	18.100	18.100	
8	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding 2016	14.400	14.400	
9	Beloning betaalbaar op termijn 2016	0	0	
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (9 tm. 10)	<u>14.400</u>	<u>14.400</u>	

Motivatie overschrijding van de maximale bezoldiging:

Bij drie van de leden van de Raad van Bestuur is er sprake van een overschrijding ten opzichte van de norm. Hierop is een afbouw- cq overgangsregeling van toepassing. De overgangsregeling is gebaseerd op een niet door de accountant gecontroleerde klassenindeling 2014/2015.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

Openbaarmaking vergoeding van onkosten van de Raad van Bestuur (Governance code principe 6)

	J.J. Dorresteyn	P.M. Langenbach	W.W. Vrijland	A.A. Westerlaken
Buitenlandse reiskosten (via credit card)	29,60	870,37	0,00	0,00
Overige kosten (via creditcard)	2.132,57	1.565,35	37,50	37,50
Vaste onkostenvergoeding (via salaris)	1.633,56	1.633,56	473,22	0,00
Reiskosten (via salaris)	0,00	0,00	303,89	0,00
Representatie (via salaris)	0,00	1.035,09	80,00	0,00

22. Honoraria onafhankelijke accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	(€)	(€)
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	276.948	293.009
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC)	123.029	23.760
3 Fiscale advisering	98.893	12.321
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>498.870</u>	<u>329.090</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2017, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 20.

Resultaatsbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 11.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich verder geen relevante gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op het beeld van de jaarrekening.

11.1.11 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Raad van Bestuur:

P.M. Langenbach

J.J. Dorresteijn

W.W. Vrijland

Raad van Toezicht:

J.P. Bahlmann

J.T.H.M. Blox

H.J.M. Beekers

F.G.P.H. Oyen

H.P. Muller

D.H.C. Burger

De raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2017.

De raad van toezicht van de Stichting Maasstad Ziekenhuis zal de jaarrekening 2017 goed keuren in de vergadering van 29 mei 2017.

11.2 OVERIGE GEGEVENS

11.2 OVERIGE GEGEVENS

11.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten zijn geen beperkingen opgenomen ten aanzien van het behaalde resultaat.

11.2.2 Nevenvestigingen

Er zijn geen nevenvestigingen.

11.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Maasstad Ziekenhuis

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Maasstad Ziekenhuis een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Maasstad Ziekenhuis te Rotterdam ('de stichting') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de resultatenrekening over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Maasstad Ziekenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

3Z6VUKRCZNAW-1172922532-35

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl*

*PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 31414405), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2014/2015

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2014/2015 zoals bepaald en verantwoord door Maasstad als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2014/2015.

Verklaring over de in het verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag (bestaande uit het voorwoord van de raad van bestuur, het verslag van de raad van toezicht, hoofdstuk 1 algemeen, hoofdstuk 2 bedrijfsvoering en hoofdstuk 3 financieel beleid);
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 30 mei 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door C. Hameeteman RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Maasstad Ziekenhuis

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Stichting Maasstad Ziekenhuis
T.a.v. raad van bestuur
Maasstadweg 21
3079 DZ ROTTERDAM

30 mei 2018

Referentie: 3Z6VUKRCZNAW-1172922532-35

Betreft: jaarrekening en controleverklaring 2017

Geachte raad van bestuur,

Hierbij ontvangt u een gestempeld exemplaar van de jaarrekening 2017 en onze getekende controleverklaring van 30 mei 2018. Tevens zenden wij u één afschrift van bovengenoemde controleverklaring.

De controleverklaring, die is voorzien van een originele handtekening, dient te worden opgenomen in de 'Overige gegevens' bij de originele, door de raad van bestuur ondertekende, jaarrekening. Dit origineel is ten behoeve van uw eigen archief. Een afschrift van de controleverklaring is voorzien van de naam van de externe accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van een afschrift in de 'Overige gegevens' opgenomen bij een kopie van de jaarrekening 2017, die identiek is aan het bijgevoegde gestempelde exemplaar.

Ondertekening en vaststelling van de jaarrekening

Eén exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de raad van bestuur en tevens door de raad van toezicht voordat de jaarrekening (met daaraan toegevoegd het bestuursverslag en de 'Overige gegevens') wordt aangeboden aan de raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis. De jaarrekening dient te worden vastgesteld door de raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis. Deze vaststelling dient te worden genotuleerd. Indien de jaarrekening niet binnen 45 dagen na de datum van afgifte van onze controleverklaring wordt vastgesteld vervalt onze toestemming om onze controleverklaring in de 'Overige gegevens' bij de jaarrekening op te nemen. Wij verzoeken u in dat geval met ons contact op te nemen om de situatie te bespreken.

Graag verzoeken wij u om een kopie van het ondertekende exemplaar van de jaarrekening aan ons toe te sturen voor ons dossier.

Gebeurtenissen na balansdatum

Indien er, vóór vaststelling van de jaarrekening, omstandigheden met belangrijke financiële gevolgen voor de stichting (gebeurtenissen na balansdatum) blijken, dient de jaarrekening te worden aangepast. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414405), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226358), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Toestemming openbaarmaking controleverklaring en daaraan verbonden voorwaarden

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan om een afschrift van onze controleverklaring openbaar te maken tezamen met de volledige jaarrekening (met daaraan toegevoegd het bestuursverslag en de 'Overige gegevens'), mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis.

Indien u de jaarrekening en een afschrift van de verklaring opneemt op het internet, dient u te waarborgen dat deze goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat ('U verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

Deponeringsplicht

Uiterlijk acht dagen na vaststelling van de jaarrekening moet deponering bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel plaatsvinden.

De jaarrekening moet binnen zeven maanden na afloop van het betreffende boekjaar zijn vastgesteld of indien door de raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis uitstel is verleend voor het opmaken van de jaarrekening, moet de vaststelling en deponering uiterlijk twaalf maanden na afloop van het betreffende boekjaar plaatsvinden.

Wij willen u erop wijzen dat het deponeren van de stukken wettelijk verplicht is en dat het niet-deponeren bij wet strafbaar is gesteld. In bepaalde gevallen kan het niet-deponeren er zelfs toe leiden dat u als bestuurder persoonlijk aansprakelijk gesteld wordt.

De te deponeren stukken zelf hoeven niet persoonlijk door de raad van bestuur en de raad van toezicht ondertekend te worden. Met het oog op het risico van identiteitsfraude adviseren wij u om geen stukken te deponeren die voorzien zijn van een handtekening.

In een begeleidende brief aan de Kamer van Koophandel dient u aan te geven dat de originele jaarrekening door de raad van bestuur en door de raad van toezicht is ondertekend en vastgesteld door der raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis, alsmede de datum waarop dit geschiedde.

Hoogachtend
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

C. Hameeteman RA
director

Bijlagen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Maasstad Ziekenhuis

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Maasstad Ziekenhuis een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Maasstad Ziekenhuis te Rotterdam ('de stichting') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de resultatenrekening over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Maasstad Ziekenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

326VUKRCZNAW-1172922532-35

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op toezichten aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2014/2015

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2014/2015 zoals bepaald en verantwoord door Maasstad als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2014/2015.

Verklaring over de in het verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag (bestaande uit het voorwoord van de raad van bestuur, het verslag van de raad van toezicht, hoofdstuk 1 algemeen, hoofdstuk 2 bedrijfsvoering en hoofdstuk 3 financieel beleid);
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 30 mei 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

C. Hameeteman RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Maasstad Ziekenhuis

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Stichting Maasstad Ziekenhuis

11.1.11 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Raad van Bestuur:

P.M. Langenbach

J.J. Dorresteyn

W.W. Vrijland

Raad van Toezicht:

J.P. Bahlmann

J.T.H.M. Blox

H.J.M. Beekers

F.G.P.H. Oyen

H.P. Müller

D.H.C. Burger

De raad van bestuur van Stichting Maasstad Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2017.

De raad van toezicht van de Stichting Maasstad Ziekenhuis zal de jaarrekening 2017 goed keuren in de vergadering van 29 mei 2017.